

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 22.09.2021 § 8

§ 8

Kuntalain 54 §:n mukaiset kotouttavan perhehoidon sopimukset 1.1. - 31.12.2022

Valmistelijat / lisätiedot:
Cammarano Eveliina
Pirinen Annika
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja Ahlström Mari

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta

1

Päätää, että Espoo voi tehdä yksin maahan tulleen lapsen kotikunnan kanssa kotouttavan perhehoidon järjestämistä koskevan, kuntalain 54 §:n mukaisen sopimuksen viranomaistehtävän hoitamisesta, jos lapsi asuu yksityismajoituksessa Uudellamaalla, mutta lapsen kotikunta on muu Uudellamaalla sijaitseva kunta kuin Espoo.

2

Päätää, että Kuntalain 54 §:n mukainen sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta on voimassa enintään 31.12.2022 saakka. Muualla Uudellamaalla kuin Espoossa asuvia kotouttavan perhehoidon palveluja vastaanottavia lapsia voi olla yhteensä korkeintaan 15.

3

Valtuuttaa perhe- ja sosiaalipalveluiden johtajan allekirjoittamaan sopimukset viranomaistehtävän hoitamisesta.

Käsittely

Asia käsiteltiin asian 7 jälkeen.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Uudenmaan ELY-keskus ja Espoon kaupunki ovat solmineet 1.12.2019 voimaan astuneen sopimuksen, jonka puitteissa on ryhdytty pilotoimaan kotouttavan perhehoidon mallia alaikäisinä yksin maahan tulleille turvapaikan saaneille lapsille. Kotouttavan perhehoidon työskentely on käynnistynyt joulukuussa 2019 ja pilotin oli alun perin tarkoitus kestää 31.12.2021 saakka. Uudenmaan ELY-keskus ja Espoon perhe- ja sosiaalipalvelut ovat päättäneet, että pilottia jatketaan ensi vuoden loppuun eli 31.12.2022 saakka, jotta uuden toimintamallin toimivuudesta saadaan

riittävästi kokemuksia ja pystytään arvioimaan mahdollisia kehittämistarpeita.

Kotouttavassa perhehoidossa työskentelee tällä hetkellä sosiaalityöntekijä ja sosiaaliohjaaja. Työskentelyalueena on koko Uusimaa. Pilotin tavoitteina on tarjota entistä tiiviimpää tukea niille lapsille, jotka asuvat yksityismajoituksessa, sekä kouluttaa ja valmentaa kokonaan uusia kotouttavia perhehoitajia yksin maahan tulleille alaikäisille lapsille. Oleskeluluvan saatuaan lapsilla on oikeus kotoutumista edistäviin toimenpiteisiin ja palveluihin.

Turvapaikanhakuprosessin eli vastaanottovaiheen ajan yksityismajoituksessa asuneet lapset jatkavat usein asumistaan yksityismajoituksessa (sukulaisperheet, sisarukset) sen jälkeen, kun lapsi on saanut oleskeluluvan. Tätä kautta määräytyy lapsen kotikunta ja kuntapaikka. Tähän asti yksityismajoitusperheet ovat jääneet ilman riittävästi tukea ja seurantaa. Koska yksityismajoitusperheitä on Uudenmaan alueella määrällisesti vähän, on perheille tarjottava tuki syytä keskittää yhden kunnan vastuulle. Keskittämällä saadaan myös tarkempaa tietoa palvelun vaikuttavuudesta. Yksityismajoitusperheillä on mahdollisuus toimia virallisina, toimeksiantosuhteisina perhehoitajina, sillä kotouttavan perhehoitajan yksikkö tarjoaa räätälöityjä valmennuksia näille perheille.

Kotouttava perhehoito on sosiaalihuoltolain 21 §:n mukaista asumispalvelua ja kotoutumislain 27 §:n mukaisen tuetun perhesijoituksen mukaista palvelua. Kun yksityismajoituksessa asuvan lapsen kotikunta on muu (Uudellamaalla sijaitseva kunta) kuin Espoo ja lapselle järjestetään toimeksiantosuhteista perhehoitoa, tulee lapsen kotikunnan kanssa tehdä kuntalain 54 §:n mukainen sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta. Uudenmaan ELY-keskuksen ja kotouttavan perhehoidon tiimin tavoitteena on, että kotouttavan perhehoidon tiimin työntekijät voisivat työskennellä pilotin aikana niissä Uudenmaan alueen kunnissa, joissa yksityismajoitusperheitä on. Yksityismajoitusperheitä on eniten Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla. Espoon kaupunki ja Vantaan kaupunki ovat solmineet kuntalain 54 § mukaisen yhteistyösopimuksen kesäkuussa 2021 ja sopimus on voimassa 31.12.2021 asti. Vantaan kaupungin kanssa on tarkoitus tehdä jatkosopimus pilotin loppuajalle eli 31.12.2022 asti.

Espoon sosiaali- ja terveyslautakunta on 16.12.2020 antamallaan päätöksellä päättänyt, että muualla Uudellamaalla kuin Espoossa asuvia kotouttavan perhehoidon palveluja vastaanottavia lapsia voi olla yhteensä korkeintaan kymmenen. Kotouttavan perhehoidon palvelu on kuitenkin kahden viime vuoden aikana laajentunut ja asiakasmäärän nostaminen on tämän vuoksi perusteltua. Espoon kotouttavan perhehoidon tiimi työskentelee vuonna 2022 maksimissaan 15 pilotissa mukana olevan Uudellamaalla asuvan lapsen kanssa, jonka kotikunta on muu kuin Espoo.

Kotouttava perhehoito on kokonaisuudessaan Uudenmaan ELY-keskuksen rahoittamaa toimintaa ja kaikki kotouttavan perhehoidon kulut korvataan Espoon kaupungille täysimääräisinä. Tämä koskee myös tiimin työntekijöiden palkkakuluja. Vaikka kotouttavan perhehoidon tiimin työntekijät tarjoavat palveluja toisen kunnan alueella, on lapsen kotikunta vastuussa aina kotikuntalain mukaisten palvelujen järjestämisestä (muun muassa perusopetus, oppilashuolto, erikoissairaanhoido, tarvittaessa lastensuojelun tukitoimet, jälkihuolto). Toisen kunnan alueella asuvalle yksityismajoitusperheelle maksetaan kotouttavan perhehoidon tiimin toimesta toimeksiantosuhteiseen perhehoitoon perhehoitolain mukaan kuuluvat palkkiot, kulukorvaukset, sekä perhehoitajien työnohjaukset ja

koulutukset. ELY-keskus korvaa myös nämä kustannukset täysimääräisinä.

Espoon kaupunki on ollut jo useamman vuoden ajan ilman huoltajaa maahan tulleiden alaikäisten lasten palvelujen kehittäjä ja edelläkävijä. Koska kotouttavaa perhehoitoa pilotoidaan Espoossa, espoolaiset yksityismajoitusperheet pääsevät kotouttavan perhehoidon palvelujen piiriin automaattisesti. Tällä ehkäistään mahdollisen perhetyön ja sosiaaliohjauksen painetta perhesosiaalityön palveluista. Kotouttavan perhehoidon kehittäminen Espoon toimesta tuo Espoolle uuden vaihtoehdon yksin maahan tulleiden turvapaikan saaneiden lasten asumispalveluihin. Laadukas lasten kotouttava perhehoito edistää kotoutumista ja ennaltaehkäisee lasten pahoinvointia Espoo-tarinan hengessä. Kotouttavan perhehoidon järjestäminen on linjassa myös Espoo-tarinan mukaisessa yhteiskuntavastuun toteuttamisessa.

Kotouttavan perhehoidon pilotti on tähän mennessä ollut onnistunut ja toimintaa on vuoden 2021 aikana juurrutettu kehittämistyön tasolta käytäntöön. Kotouttavalla perhehoidolle on tulevaisuudessakin tarvetta, sillä kansainvälinen turvallisuustilanne on vaikeasti ennustettava ja alaikäisiä turvapaikanhakijoita tulee tulevaisuudessakin olemaan erilaisten globaalien kriisien seurauksena.

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.12.2020 § 121

Päätösehdotus

Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja Ahlström Mari

Sosiaali- ja terveyslautakunta

1

Päätää, että Espoo voi tehdä yksin maahan tulleen lapsen kotikunnan kanssa kotouttavan perhehoidon järjestämistä koskevan, kuntalain 54 §:n mukaisen sopimuksen viranomaistehtävän hoitamisesta, jos lapsi asuu yksityismajoituksessa Uudellamaalla, mutta lapsen kotikunta on muu Uudel-lamaalla sijaitseva kunta kuin Espoo.

2

Päätää, että Kuntalain 54 §:n mukainen sopimus viranomaistehtävän hoitamisesta on voimassa enintään 31.12.2021 saakka. Muualla Uudellamaalla kuin Espoossa asuvia kotouttavan perhetoiminnan palveluja vastaanottavia lapsia voi olla yhteensä korkeintaan 10.

3

Valtuuttaa perhe- ja sosiaalipalveluiden johtajan allekirjoittamaan sopimukset viranomaistehtävän hoitamisesta.

Käsittely

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.